

Ενεργειακό πόλεμο από τη Μόσχα φοβάται η Ε.Ε.

Τα σενάρια εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία και οι ανησυχίες για νέο ράφι στην τιμή του φυσικού αερίου

Του **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΕΤΑΙΟΥ**
Ανταπόκριση, Βρυξέλλες

Εντονη είναι πλέον η ανησυχία στους κόλπους της Ε.Ε. λόγω της ιδιαίτερα αυξημένης εξάρτησης της Ευρώπης από το ρωσικό φυσικό αέριο, καθώς αιωρείται η δαμόκλειος σπάθη μιας πολεμικής σύγκρουσης ανάμεσα στη Ρωσία και την Ουκρανία, οδηγώντας τις Βρυξέλλες και τις άλλες σημαντικές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες να αναζητούν άλλες διεξόδους, χωρίς ωστόσο να υπάρχουν και πολλές επιλογές.

Επίσημα χείλη της Κομισιόν, πολιτικοί και διπλωμάτες στις Βρυξέλλες, κάνουν ανοικτά πλέον λόγο για μετατροπή του φυσικού αερίου σε όπλο εκ μέρους της Ρωσίας, δίνοντας έτσι το στίγμα της ψυχολογίας αλλά και των φόβων των Ευρωπαίων.

Η Ρωσία είναι η χώρα που παρέχει τις μεγαλύτερες ποσότητες φυσικού αερίου στην Ευρώπη και, μάλιστα, η εξάρτηση της Ε.Ε. έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, καθώς, ενώ το 2015 το 36% του φυσικού αερίου προερχόταν από τη Ρωσία, για το 2021 το ποσοστό αυτό ήταν στο 39%, έχοντας φτάσει μέχρι και το 41% το 2018.

Παρόλο που στην έδρα της Ε.Ε. εκτιμούν ότι ο κίνδυνος η Μόσχα να διακόψει ολοσχερώς την παροχή φυσικού αερίου είναι πολύ χαμηλός, κανείς δεν αποκλείει ένα τέτοιο ενδεχόμενο, καθώς η προοπτική νέων κυρώσεων εις βάρος της Ρωσίας θα πυροδοτούσε πιο εύκολα μια τέτοια εξέλιξη.

Η απειλή να αποκοπεί η Ρωσία από το διεθνές σύστημα πληρωμών Swift αλλά και κυρώσεις που θα έπλητταν τον αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου από τη Ρωσία προς τη Γερμανία (Nord Stream 2) θα ήταν η... τέλεια καταιγίδα, που ενδεχομένως θα οδηγούσε τη Μόσχα σε μια πλήρη στάση παροχής φυσικού αερίου.

Αυτό είναι, άλλωστε, και ένα από τα τραγικά διλήμματα της Δύσης και κυρίως της Ευρώπης, ανάμεσα σε μια ουσιαστική στήριξη στην Ουκρανία μέσω σκληρών κυρώσεων εις βάρος της Μόσχας από τη μια πλευρά και σε ανούσιες

Το κόστος της μετάβασης

«**ΜΠΟΡΕΙ** η Ευρώπη να επιβιώσει ανώδυνα χωρίς ρωσικό αέριο;». Αυτός είναι ο τίτλος ανάλυσης που έδωσε στη δημοσιότητα πριν από μερικές ημέρες η επιδραστική δεξαμενή σκέψης των Βρυξελλών Bruegel, επιχειρώντας να καταγράψει πώς θα επηρεαστεί η Γηραιά Ηπειρος αν η ουκρανική κρίση οδηγήσει σε έναν ενεργειακό «πόλεμο» της Ρωσίας με τη Δύση. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αναλυτών του think tank, ο βαθμός εξάρτησης της Ευρώπης από το ρωσικό αέριο είναι πολύ υψηλός και, αν ο Βλαντιμίρ Πούτιν αποφασίσει να κλείσει ή να περιορίσει τις στρόφιγγες, οι χώρες της Ε.Ε. θα υποστούν έντονους κραδασμούς. Για μερικούς μήνες αυτοί οι κραδασμοί είναι σχετικά διαχειρίσιμοι. Αλλωστε, μετά τον Απρίλιο βελτιώνονται οι καιρικές συνθήκες και η ζήτηση για φυσικό αέριο αναμένεται περιορισμένη. Αν, όμως, οι γεωπολιτικές εντάσεις συνεχιστούν και κρατήσουν για έναν ή για δύο ακόμη χειμώνες, τότε οι επιπτώσεις για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις της Ε.Ε. θα είναι βαρύτερες. Η κατάσταση που διαμορφώνεται αναδεικνύει για μία ακόμη φορά το έλλειμμα ηγεσίας που υπάρχει στους κόλπους της Ενωσης. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες έχουν θέσει ως βασική προτεραιότητά τους τη μετάβαση από την εποχή του λιγνίτη στην πράσινη ενέργεια, αλλά δείχνουν να μην αντιλαμβάνονται ότι αυτή η μετάβαση δεν μπορεί να γίνει με το γύρισμα ενός διακόπτη. Είναι χρονοβόρα και προϋποθέτει τεράστιες επενδύσεις. Και βέβαια κανείς από αυτούς δεν έχει εκπονήσει ένα βιώσιμο σχέδιο για να είναι η Ε.Ε. ενεργειακά επαρκής για όσο διαρκέσει το μεταβατικό στάδιο. Καλοί είναι οι στόχοι που θέτουν για το 2025, το 2030 ή το 2050, αλλά πρωτίστως θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η Ενωση θα παραμείνει ζωντανή και ισχυρή μέχρι τότε.

Κατάρ

Η Κομισιόν βρίσκεται σε συζητήσεις με το Κατάρ για εισαγωγή υδρογονανθράκων φυσικού αερίου, ενώ ήδη έχει αυξηθεί σε ιστορικά υψηλά η εισαγωγή από τις ΗΠΑ

αντιδράσεις από την άλλη, σε περίπτωση που οι διπλωματικές προσπάθειες να διευθετηθεί η κρίση ανάμεσα στη Ρωσία και την Ουκρανία αποτύχουν και τον λόγο πάρουν τα όπλα. Το δίλημμα αυτό στοιχειώνει ήδη την έδρα της Ευρωπαϊκής Ενωσης, αλλά και άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, καθώς αναδεικνύει για άλλη μία φορά τα αληθινά όρια των φιλοδοξιών της Ε.Ε. να διαδραματίσει έναν ουσιαστικό ρόλο στη διεθνή σκηνή. Η μεγάλη εξάρτηση των Ευρωπαίων από το ρωσικό φυσικό αέριο αναδεικνύεται πάλι ως μία από τις σημαντικές προκλήσεις της Ε.Ε. να αποκτήσει μια ουσιαστική εξωτερική πολιτική.

Δύσκολη απόφαση

Στις Βρυξέλλες εκτιμούν ότι μια πλήρης διακοπή παροχής φυσικού αερίου από τη Ρωσία στην Ευρώπη θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολη απόφαση και για τη Μόσχα, καθώς κάτι τέτοιο θα είχε πολύ σκληρές οικονομικές επιπτώσεις και για τη Ρωσία.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις που δημοσίευσε πριν από περίπου μία εβδομάδα η δεξαμενή σκέψης Bruegel στις Βρυξέλλες, αν η Ρωσία διακόψει την παροχή φυσικού αερίου μέσα στον Φεβρουάριο, τα αποθέματα φυσικού αερίου που διαθέτει η Ε.Ε.

k.rompotis@realnews.gr

η άποψη
του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**
ΡΟΜΠΟΤΗ